

использованием юридических терминов, стандартных оборотов, уместных общеупотребительных понятий. При этом ясность и точность изложения содержания приговора имеет первостепенное значение. Смысл терминов, употребленных в тексте приговора, должен соответствовать закреплённому в законодательстве. Общеупотребительные слова также должны соответствовать общеупотребительному смыслу. Диалектные и жаргонные слова недопустимы. Однако если без них все же невозможно обойтись, то используют прямую речь участников судебного разбирательства. В приговоре не следует употреблять неточные формулировки, не принятые в официальных документах сокращения, аббревиатуры. Специальные термины, например технического характера, должны разъясняться. Приговор должен одновременно быть и полным, и кратким. Загромождение текста приговора излишними подробностями мешает воспринимать суть приговора.

Приговор должен быть написан в третьем лице. Так же излагаются показания допрошенных в судебном заседании лиц. Учитывая, что в Республике Беларусь два государственных языка (белорусский и русский), приговор должен быть написан на том языке, на котором велось судебное разбирательство. Важно соблюдать особенности белорусского и русского языка не только при употреблении соответствующих понятий, но и принятый порядок слов в предложениях.

Литература

1. Перлов И.Д. Приговор в советском уголовном процессе. М.: Госюриздат, 1960. 264 с.
2. Бибило В.Н. Теория и история права, судостроительства и уголовного процесса: сб. науч. статей. Минск: Право и экономика, 2020. 510 с.

ПРОТИДІЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ПРОТИ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Болотіна (Дігтяр) А.О., здобувач ступеню доктора філософії
кафедри міжнародних відносин
Сумського національного аграрного університету
(Україна)

Протидія кримінальним правопорушенням правоохоронними органами держави доволі трудомісткий та не простий процес, оскільки він багато в чому залежить від методики і методів, правового регулювання, міжнародної співпраці у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Показники, наведені державними правоохоронними органами, свідчать про суттєве зростання правопорушень проти прав інтелектуальної власності. В умовах пандемії, посилюються правопорушення у сфері комп'ютерних технологій та програмного забезпечення.

Міжнародна спільнота здійснює вагомий тиск на Україну в питання посилення заходів протидії усім видам правопорушень проти прав інтелектуальної власності, тому що протягом багатьох років Україна займає лідируючі позиції як порушника прав інтелектуальної власності. На думку, Топчія В. В., така позиція Міжнародного альянсу інтелектуальної власності є цілком зрозумілою, оскільки сукупний розмір матеріальної шкоди, заподіяної кримінальними правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності, наприклад у 2017 році сягнув 36 657 007 грн. Ці вражаючі збитки підтверджені відповідними експертизами. Серед потерпілих названо такі відомі американські компанії, як Microsoft, Adobe System, Corel, Adidas Group, Nike International LTD, Kraft Foods Inc. Лише корпорація Microsoft оцінює свої збитки від контрафактного продажу програмного забезпечення в нашій державі у 200 млн доларів США [5, с. 250].

Лише станом на березень 2021 року, вчинено 8 кримінальних правопорушень за ст. 177 КК України – порушення права на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, раціоналізаторську пропозицію; 30 злочинів за ст. 229 КК України – незаконне використання знаку для товарів та послуг, фірмового найменування, кваліфікованого значення походження товару; 5 злочинів за ст. 231 незаконне збирання відомостей, що становлять комерційну таємницю та 5 кримінальних правопорушень за ст. 232 – розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю [1]. Однак, як науковці, так і практики наголошують на тому, що складність роботи зі статистичними даними щодо кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності, пов'язані з тим, що ці правопорушення належать до різних розділів Особливої частини Кримінального Кодексу. Однак, однорідність та внутрішній зв'язок між собою цих злочинів настільки міцний, що більшість науковців схиляються до необхідності виділення окремого розділу в Особливій частині Кримінального Кодексу України, який має об'єднати в собі злочинні посягання на інтелектуальну власність» [6].

Нормативно-правовою основою запобігання кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності є чинний Кримінальний Кодекс України. Новелою кримінального законодавства України, у зв'язку із внесенням відповідних змін стало вживання поняття «кримінальне правопорушення» [2], які поділяються на кримінальні проступки та злочини [2]. У зв'язку з цим, теорія кримінального права вимагає нового підходу до розуміння «кримінального правопорушення проти прав інтелектуальної власності», «злочину проти права інтелектуальної власності» та «кримінального проступку проти права інтелектуальної власності». Відповідно до діючого Кримінального Кодексу України - кримінальним правопорушенням є передбачене Кримінальним Кодексом суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення. Відповідно «кримінальне правопорушення проти прав інтелектуальної власності» - це передбачене законом про кримінальну відповідальність суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність), вчинене суб'єктом кримінального правопорушення. При цьому Кодекс визначає кримінальним проступком - передбачене Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в

розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Однак поняття «злочину» у даному контексті у Кодексі уже не наводиться, лише класифікація злочинів - «нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі». З наведеного, ми розуміємо, що кримінальні правопорушення проти прав інтелектуальної власності поділяються на кримінальні проступки та злочини. Винні діяння проти прав інтелектуальної власності, вчинені суб'єктами кримінальної відповідальності, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі є кримінальними проступками проти прав інтелектуальної власності. Інші кримінально карані діяння проти прав інтелектуальної власності, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання пов'язане з позбавленням волі є злочинами проти прав інтелектуальної власності.

У класичній теорії кримінального права, Хрідочкіна А. наводить наступне поняття злочинів проти прав інтелектуальної власності «це передбачені кримінальним законодавством суспільно небезпечні, винні та протиправні діяння, вчинені суб'єктами таких злочинних діянь, які посягають на сукупність майнових та особистих немайнових прав на результати інтелектуальної творчої діяльності людини (результати літературно-мистецької діяльності, науково-технічної творчості та індивідуалізації товарів (послуг) і їх виробників)» [7, с. 343].

Загальна система протидії та запобігання кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності, перш за все, має базуватися на нормативно-правових здобутках кримінального законодавства. Тому теоретичне вирішення проблем розуміння кримінального правопорушення проти прав інтелектуальної власності є прямим фактором протидії цим правопорушенням.

Одним із заходів запобігання кримінальним правопорушенням проти прав інтелектуальної власності, Ломакіна А.А., вважає необхідність «реформування Особливої частини КК України, яке стане безумовним її вдосконаленням з точки зору законодавчої техніки, яка і покликана, насамперед, відповідати за правильність побудови та розташування статей у відповідному розділі кримінального закону за родовим об'єктом злочину. Оскільки система і структура Особливої частини КК України не дозволяють об'єднати склади злочинів проти прав інтелектуальної власності в одному з уже існуючих розділів КК України без порушення принципу системності розміщення кримінально-правових норм [3, с. 203].

Таким чином, на основі проведеного аналізу, можна зазначити, що статистичні дані підтверджують рівень зростання окремих кримінальних правопорушень проти прав інтелектуальної власності в умовах пандемії та поширення COVID-19. Така непередбачувана для світу ситуація тільки ускладнює розслідування вказаної групи кримінальних правопорушень та суттєво впливає на ефективність діяльності правоохоронних органів. Для посилення ефективності запобігання кримінальним правопорушенням державними правоохоронними органами проти прав інтелектуальної власності, навіть в умовах пандемії, перш за все, необхідно виокремити в структурі Особливої частини діючого Кримінального кодексу України окремого розділу, до якого будуть віднесені кримінальні

правопорушення проти прав інтелектуальної власності, оскільки ґрунтовною є позиція, що вони є самостійною відокремленою групою злочинних посягань і підлягають кримінально-правовій охороні.

Література:

1. Єдиний Звіт про кримінальні правопорушення по державі за січень-березень 2021 року. Офіс Генерального Прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=114368&libid=100820&c=edit&c=fo.
2. Кримінальний Кодекс України: Кодекс, Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2001. № 25-26, ст.131.
3. Ломакіна А.А. Протидія злочинам проти інтелектуальної власності: загально-соціальний аспект. Право і суспільство. № 1. 2016. С. 198-203.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 р. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2019. № 17, ст.71.
5. Топчій В. В. Авторське і суміжні права: кримінально-правова охорона. Прикарпатський юридичний вісник. Вип. 1. Том 2. 2017. С. 248-251.
6. Харченко В. Б. Кримінально-правова охорона прав на результати творчої діяльності та засоби індивідуалізації в Україні: Монографія. – Х. ХНУім. В. Н. Каразіна. 2011. С. 24.
7. Хрідочкіна А. Ознаки та зміст поняття «злочини проти права інтелектуальної власності». Публічне право. № 3. 2013. С. 343-348.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Бугайчук К.Л., доктор юридичних наук, доцент завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності Харківського національного університету внутрішніх справ (Україна)

Служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень. Завдяки вказаним особливостям, поліцейський повинен отримувати від держави належний правовий та соціальний захист. Так, відповідно до статті 62. «Гарантії професійної діяльності поліцейського» Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII, поліцейський своєчасно і в повному обсязі отримує грошове забезпечення та інші компенсаційні виплати відповідно до закону та інших нормативно-правових актів України, а також у повному обсязі користується гарантіями соціального та правового захисту, передбаченими цим Законом та іншими актами законодавства [1].

Разом із вищевикладеним чинне законодавство України, що регулює порядок проходження служби в поліції та особливості їх соціального забезпечення